

Головна > Аналітика > Точки зору

Реклама

Від розвідки до Deep Strike. Як Сили безпілотних систем змінили підхід до війни

10:11 11.06.2024 ЧТ

7 хв

Сили безпілотних систем ЗСУ: інноваційний прорив, асиметрична перевага та стратегічна перспектива.

OLEG SEMENENKO

Ілюстраційне фото: Сили безпілотних систем (Getty Images)

Розумій ситуацію на фронті через факти, а не чулки з РБК-Україна у Google

За кілька років дрони перетворилися із допоміжного інструменту на один із ключових чинників сучасної війни, змінивши підходи до розвідки, ураження цілей, протиповітряної оборони та збереження особового складу.

Чому створення Сил безпілотних систем стало одним із найважливіших рішень цієї війни – у колонці доктора військових наук **Олега Семененка** для РБК-Україна.

>

Головне:

- **Уроки Києва.** Оборона столиці у 2022 році довела, що безпілотники можуть не лише підтримувати війська, а й впливати на баланс сил на полі бою.
- **Рішення, що випередило інших.** Жодна з провідних держав-членів НАТО не мала на той момент аналогічної самостійної структури, Росія теж вирішила наслідувати український досвід.
- **Широкий спектр завдань.** Серед ключових напрямів роботи частин СБС перехоплення повітряних цілей, робота наземних роботів, удари по логістиці й військових об'єктах у глибокому тилу противника.
- **Асиметрична перевага.** Україна випереджає Росію у розвитку тактичних та оперативних безпілотних систем завдяки бойовому досвіду, швидкості адаптації та масштабуванню нових рішень.
- **Війна майбутнього вже почалася.** Досвід СБС привертає увагу провідних армій світу, а наступним етапом розвитку можуть стати автономні платформи, роботизовані комплекси та системи зі штучним інтелектом.

Передумови: уроки оборони Києва

Повномасштабне вторгнення Російської Федерації в Україну у лютому 2022 року поставило перед Збройними Силами України завдання, що потребували нестандартних рішень в умовах критичної асиметрії у людському та технічному потенціалі.

Вже в перші тижні оборони столиці, під час протистояння масованим колонам бронетехніки противника на Київщині та Чернігівщині, командуванням ЗС України був зроблений принциповий висновок: безпілотні літальні апарати (БПЛА) є не допоміжним засобом ведення бойових дій, а самостійним інструментом розвідки, цілевказання та вогневого ураження.

Застосування комерційних квадрокоптерів і розвідувальних дронів дозволяло в реальному часі виявляти переміщення ворожих колон, коригувати артилерійський вогонь і завдавати прицільних ударів, тим самим нейтралізуючи кількісну перевагу противника. Це стало першим емпіричним доказом того, що безпілотні системи здатні кардинально змінити баланс сил на полі бою.

Саме практика перших місяців війни сформувала усвідомлення необхідності створення в подальшому спеціальних структур, здатних масштабувати потенціал безпілотних технологій.

Рішення, що змінило хід історії: створення Сил безпілотних систем

Створення Сил безпілотних систем стало результатом усвідомлення того, що війна стрімко змінюється і традиційні підходи вже не здатні забезпечити необхідну перевагу на полі бою.

Саме тому президент України Володимир Зеленський поставив завдання створити у структурі Збройних Сил України окремий рід сил – Сили безпілотних систем.

Ці рішення не було раповим чи ситуативним. На той момент безпілотники вже перетворювалися на один із ключових засобів ведення війни, змінюючи тактику, оперативне мистецтво і сам характер бойових дій.

Усвідомлюючи масштаб цих змін, головнокомандувач Збройних Сил України генерал Олександр Сирський визначив створення Сил безпілотних систем одним із пріоритетних напрямів своєї роботи відразу після призначення на посаду.

Йшлося не просто про формування нової організаційної структури, а про створення інституції, здатної забезпечити системний розвиток безпілотних технологій, підготовку фахівців, формування нових підходів до застосування сил і засобів та закласти основу для війни майбутнього, яка вже почалася на українському полі бою.

Жодна з провідних держав-членів НАТО не мала на той момент аналогічної самостійної командної структури, яка б об'єднувала всі аспекти розвитку, виробництва та бойового застосування БПС у єдину вертикаль управління.

Реакція противника не змусила себе чекати.

Усвідомивши ефективність українського підходу та зазнаючи відчутних втрат від дій підрозділів БПС, Росія була вимушена розпочати власну інституціоналізацію аналогічних структур: розробити спеціальні програми розвитку, призначити профільне командування і спрямувати значні ресурси на формування власних військ безпілотних систем.

Проте слід констатувати принципову різницю: Росія реагує, наслідуючи, а Україна діє, випереджуючи.

Технологічна панорама: від розвідки до автономних систем

Сьогодні спектр завдань, що вирішуються частинами (підрозділами) безпілотних систем, є надзвичайно широким і продовжує розширюватися. Серед ключових напрямів слід виокремити такі.

По-перше, протиповітряна оборона та перехоплення. Дрони-перехоплювачі стали ефективним асиметричним засобом боротьби з іранськими безпілотниками "Shahed" (переіменованими у Росії на "Герань"), що систематично застосовуються противником для ударів по критичній інфраструктурі України.

Використання порівняно недорогих перехоплювачів для нейтралізації вхідних дронів є економічно виправданим і технічно ефективним рішенням.

По-друге, збереження людського потенціалу та роботизація. Наземні роботизовані комплекси дозволяють виконувати небезпечні бойові завдання щодо евакуації поранених, доставка боєприпасів, підврів інженерних загороджень, і усе це без ризику для особового складу.

Ці не лише тактичне рішення, а й стратегічне вкладення у збереження людських ресурсів.

По-третє, системи стратегічного і оперативного ураження. Центри "Deep Strike" та "Middle Strike" орієнтовані на зниження воєнного та економічного потенціалу противника шляхом ураження об'єктів у глибокому тилу: складів боєприпасів, нафтопереробних заводів, вузлових транспортних і логістичних об'єктів.

Ця функція безпілотних систем набуває стратегічного значення, порівняного з роллю далекобійної артилерії або тактичної авіації.

По-четверте, технологічні інновації, а саме оптоволоконно та штучний інтелект. Застосування дронів з управлінням по оптоволоконному кабелю унеможливило їх придушення засобами радіоелектронної боротьби (РЕБ) противника.

Інтеграція елементів штучного інтелекту у системи наведення підвищує точність ураження та знижує навантаження на оператора. Наступний крок – це повністю автономні платформи, здатні самостійно виконувати бойові завдання без участі людини і поза зоною досяжності РЕБ.

Стратегічний баланс і перспективи

Об'єктивний аналіз поточного стану свідчить: Україна сьогодні перевершує Росію в галузі тактичних і оперативних безпілотних систем як за кількісними, так і за якісними показниками.

Підрозділи СБС вже практично досягли, а в окремих сегментах перевищили, той 8-10-відсотковий рубіж насичення, який Росія лише планує досягти до 2030 року. Це свідчить про те, що Україна не лише встигла реалізувати концепцію, але й набула критичного бойового досвіду, недосяжного для армії, що лише формує відповідні структури в мирний час.

Суттєвий виклик залишається у сфері стратегічних безпілотних систем. Росія, запозичивши технологію ударних дронів дальньої дії в Ірану, намагається компенсувати свої тактичні втрати стратегічним тиском на цивільну інфраструктуру.

Відповідь України – це інтенсивний розвиток власних ударних платформ великої дальності, здатних досягати стратегічно значущих цілей на усій глибині оперативного простору противника.

Ключова асиметрія на користь України полягає не лише у технічних характеристиках платформ, а й у самій природі мотивації. Армія, що захищає власну землю, власний народ і власне майбутнє, є принципово іншим бойовим організмом, ніж армія загарбника, навіть якщо остання перевершує за чисельністю чи озброєнням.

Міжнародний вимір та застереження для противника

Досвід України у створенні та бойовому застосуванні СБС вже привертає увагу провідних армій світу. Противнику варто усвідомити: те, що він бачить сьогодні – це лише початок.

Потенціал технологічного розвитку українських Сил безпілотних систем ЗС України не вичерпано.

Роботизовані наземні платформи, автономні повітряні системи, системи з елементами штучного інтелекту, засоби РЕБ нового покоління – усе це знаходиться в активній стадії розробки та впровадження. Україна не лише адаптується до змін на полі бою, а й вона ці зміни генерує.

Росія відреагувала на цей виклик єдиним доступним їй способом, наслідуванням. Але між творцем і копіювальником завжди лежить прірва: прірва досвіду, мотивації та технологічного лідерства.

Сили безпілотних систем створила Україна. Але масштабувати цей досвід, може весь вільний світ. І він це зробить, бо альтернативою є капітуляція перед логікою сили і беззаконня.

Україна вистойть. Світ не здасться агресору. І це наше майбутнє, і Росія це розуміє...

Не пропустіть головне! Підпишіться на наші оновлення в Google!

Або читайте нас там, де вам зручно!

📧 📺 📱 📷 📺 📱 📷

Більше по темі:

Дрони | Збройні сили України | Сили безпілотних систем

Реклама

НОВИНИ	БІЗНЕС	ЖИТТЯ	LIFESTYLE
Новини України	Економіка	Гроші	Психологія
Війна в Україні	Фінанси	Зміни	Їжа
Економіка	Авто	Освіта	Подорожі
Світ	Tech	Освітність	Здорове життя
Надзвичайні події	Енергетика		Мода та краса
	Біла економіка		
ПОЛІТИКА	АНАЛІТИКА	РОЗВАГИ	
	Статті	Шоу бізнес	
	Інтер'ю	Породи	
	Точка зору	Пороскоти	
		Свапта	
		Цікаве	
		Спорт	